

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

XVII. De irregularitate contracta ob illicitam ordinum susceptionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

Sed an hæc rebaptizatio solemniter esse debeat, ut minister rebaptizans, & ipse rebaptizans irregularitatem incurrant non est constans sententia. Nam communis sententia quam tradit Hostiens. in d. cap. ex litterarum. Scotus in 4. dist. 6. q. 8. Auila dicta dist. 7. dub. 1. Henr. lib. 14. c. 4. n. 5. & c. 2. n. 3. Sayr. lib. 7. thesauri. c. 8. n. 6. Coninch. dist. 18. dub. 5. n. 3. & supponit Bonac. de irregul. dist. 7. q. 3. pun. 3. n. 9. & asserit occultum rebaptizantem sufficere maxime in rebaptizante, sed de rebaptizantis loquuntur, præterquam quod explicari debent iuxta hunc Textum in cap. ex litterarum, ubi Pontifex aperte locutus est, atque adeo in rebaptizante occulta non contraria à rebaptizante irregularitatem docuerunt Panormit. dicto cap. ex litterarum num. 1. Syluest. verbo irregularitas q. 4. Paludan. in 4. dist. 6. quest. 4. art. 1. concl. 2. Tolet. lib. 1. cap. 70. quarto. Laym. lib. 1. sum. tract. 5. par. 1. c. 2. numero 1. Gaspar Hurtado de irregul. dist. 2. difficult. Coninch. dist. 18. dub. 5. in 3. p. dist. 3. 1. sect. 6. dub. 3. 1. num. 1. inclinat Suar. 1. 2. num. 36.

Non est autem locus huic irregularitati, si rebaptizans eum quem credebatur baptizatum non esse, & quia comparatione tui non fuit rebaptizatus; siquidem probabiliter existimasti baptizatum non esse, neque enim dici potest iteratum quod factum esse nescitur. Cap. solemniter de consecrat. dist. 1. Cap. de clerico per saltum promot. Quapropter ab hac irregularitate quælibet ignorantia modo non fit excusa, & supina excusat, quia requiritur dolus, seu lata culpa. Sicuti aduertit Bonac. d. p. 3. numero 3. Layman. dicto cap. 2. numero 1. v. 3.

Si verò temerè, & absque vlla præmissa diligenti rebaptizantes tamen sub hac conditione si non est baptizatus; affirmat Scotus in 4. dist. 3. q. unica. art. 9. Corduba in sum. quest. 37. Vgolin. de irregul. cap. 3. §. 5. Sayrus lib. 7. cap. 8. num. 23. te fore irregularem, quia conditio apposita habetur pro non adiecta, quod d. Pius V. docuit in Catechismo Romano tract. de baptismo, capit. de effectibus baptismi in fine. Oppositum tamen probabiliter docuerunt Nauarr. capit. 27. numero 246. Henric. lib. 14. cap. 4. num. 4. Suar. dist. 3. 1. sect. 6. dub. 5. Auila 7. p. dist. 7. dub. 3. Bonac. dist. 7. q. 3. pun. 3. num. 4. Layman. de irregul. cap. 2. num. 1. v. 3. Gaspar Hurtado dist. 2. difficult. 1. Coninch. dist. 18. dub. 5. n. 3. & alij apud ipsos quia ex vilius conditionis apposita actus suspenditur, & proinde exterior illa ablutio non est rebaptizatio, & consequenter neque irregularitati subiecta. Idem est si absque intentione rebaptizandi aliquem exterior baptizares; quia ea actio non est absoluta, & perfectè rebaptizatio, vti Coninch. Layman. Hurtado, & Bonac. locis allegatis notantur.

Deinde qui se culpabiliter rebaptizati permittit absque dubio irregularis est simpliciter, & absolute; idèque non solum impeditur à susceptione ordinum, sed etiam à susceptione vfu. Vt colligitur ex cap. confirmandum 50. dist. & cap. si bis de consecrat. dist. 4. Placet tamen aliquibus granibus Doctoribus, S. Antonino. 3. par. tit. 13. cap. 13. §. 12. Paludano in 4. dist. 6. q. 4. art. 1. concl. 2. Syluestro. verbo baptismi 5. q. 3. Viualdo tract. de irregul. num. 10. Maiolo lib. 3. de irregul. c. 14. ab ignorantibus, & nullam culpam committentibus hanc irregularitatem contrahi, eo quod hæc irregularitas non in penam delicti à rebaptizatis commissi, sed in desertationem rebaptizantis, & in reuerentiam tanti sacramenti videtur esse imposita. Argum. cap. qui in qualibet 1. quest. 7. ubi inquit Pontifex eos qui in qualibet ætate alibi quam in Ecclesia Catholica aut baptizati, aut rebaptizati sunt ad Ecclesiasticam militiam profus non permittuntur accedere. Et cap. qui bis de consecrat. distinct. 4. ubi: Qui bis ignoranter baptizati sunt, non indigent pro eo penitere, nisi quod secundum canones ordinari non possunt, nisi magna aliqua necessitas roget.

Sed communior sententia ab hac irregularitate excusat eos qui ignoranter rebaptizati sunt. Sicuti post alios antiquiores tradit Scotus in 4. dist. 3. q. unica art. 9. in fine. Couarru. Clement. §. furiosus 1. par. in principio n. 8. Nauarr. cap. 27. num. 246. Henric. lib. 14. cap. 4. num. 3. & 4. Suar. 1. 3. in 3. p. dist. 1. 1. sect. 6. ante finem. & de cons. dist. 4. 2. sect. 1. n. 10. Greg. de Valen. 1. 4. dist. 7. q. 19. pun. 7. §. 5. Sayrus lib. 7. thesauri. cap. 8. num. 8. & seqq. Tolet. lib. 1. cap. 70. Eman. Saar. verbo

irregularitas ex iteratione baptismi num. 1. Auila 7. part. dist. 7. dub. 2. Paul. Layman. lib. 2. sum. tract. 5. p. 3. c. 2. n. 3. & alij, & colligitur aperte, ex cap. placuit. Cap. qui apud 1. q. 4. Etenim cum ex nullo iure manifestè constet hanc irregularitatem indictam esse ex defectu alicuius significationis, asserendum est in penam delicti commissi esse appositam; quia id naturæ irregularitatis magis congruit. Stante autem ignorantia nullum delictum committitur. Ergo nullus est huic irregularitati locus.

Neque textus in contrarium relati vrgent. Nam cap. qui in qualibet, intelligitur de his qui in qualibet ætate adulta, & dolo capaci rebaptizantur. Caput verò qui bis, non est alicuius Pontificis, aut concilij generalis, sed cuiusdam Theodori Archiepiscopi Cantuariensis, idèd vim legis habere non potest, vt aduertit Couarru. Sayrus, Suar. dist. 1. loc. cit.

Eandem irregularitatem incurunt qui liberè, & absque vrgenti necessitate baptismum ab hæreticis taliter declaratis suscipiunt; eo quod censentur hæreticis committenti, & eorum erroribus communicare, vt docetur est cap. Afros. 98. dist. 6. euenit est 1. q. 1. & c. qui in qualibet 1. q. 7.

Qui verò differunt baptismum, quouique ægritudine laborant, & periculum mortis habeant in Presbyteros ordinari non debent ob defectum probatæ fidei. Sicuti habetur cap. unico 57. dist. Quapropter vt ab hac irregularitate liberentur, probare debent fidem recte vitæ testimonio, neque Episcopus aliter eos ordinare poterit, nisi sacerdotum penuria vigeat. Sicuti aduertit Suar. de cons. dist. 4. 2. sect. 1. num. 5. Sayrus lib. 7. de irregul. cap. 8. num. 30. Laym. lib. 1. sum. tract. 5. part. 5. de irregul. cap. 2. assert. 3. Maiol. lib. 3. de irregul. cap. 10. Gaspar. Hurtado dist. 2. de irregul. difficult. 1. num. 2. Bonac. part. 3. num. 11. Quam irregularitatem probabiliter extendit Maiol. Suar. & Laym. ad eos qui metu, aliâve necessitate coacti baptismum suscipiunt, quia defectum probatæ fidei habent, cum non voluntariè, sed quasi necessitate coacti illam susceperint.

Pro iteratione aliorum sacramentorum imprimendum est characterem, qualia sunt Confirmatio, & Ordo, aliqui existimant eandem irregularitatem contrahi quæ in iteratione Baptismi contrahitur. Quod docuerunt Richard. in 4. dist. 7. art. 6. q. 1. Maiol. ibi Hostiens. in sum. lib. 1. tit. de sacram. non iterandis §. vit. n. 12. Archidiacon. in cap. dictum de consecrat. dist. 5. & ibi. Glossa, verbo amplius. Nauarr. cap. 27. n. 247. & lib. 1. consil. tit. de temporib. ordinat. consil. 36. Maiol. lib. 3. c. 15. Jacob. de Grassis lib. 4. c. 2. n. 15. Philare. lib. 4. c. 14. Viuald. de irregul. 44. & alij. Ducuntur ex dicto cap. dictum de consecrat. dist. 5. vbi eodem modo prohibetur Confirmationis iteratio ac iteratio Baptismi, & sub eadem pena religiosi obsequij sub habitu regulari, vel clericali.

Sed ob hanc iterationem nullam irregularitatem contrahi, verius docuerunt Scotus in 4. dist. 1. q. 5. Paludan. dist. 7. q. 2. art. 1. conclus. 2. Scotus dist. 7. q. unica. art. 5. Syluest. verbo irregularitas q. 4. Alphons. de Castro lib. 1. de potest. legis pœnalis cap. 7. docum. 3. Couarru. Clemens. §. furiosus 1. p. in principio. num. 8. v. 3. sed & illud Gregor. de Valentia, 1. 4. dist. 7. q. 19. p. 3. §. 5. Sayrus lib. 7. thesauri. cap. 8. num. 28. Suar. de sacram. dist. 38. sect. 1. 2. Coninch. q. 7. 2. art. 5. in fine. Auila 7. p. dist. 7. dub. 5. Filluc. tract. 19. cap. 7. q. 1. Reginald. lib. 30. tract. 2. num. 178. Bonac. de irregul. dist. 7. q. 3. num. 7. Layman. cap. 2. circa finem. Gaspar Hurtado dist. 2. de irregul. difficult. num. 3. eo quod nullo iure hæc irregularitas expressa sit, nam esto in dicto cap. dictum caueatur non posse iterari Confirmationem; sicut nec Baptismum, pena tamen quæ ibi apposita est (vt rectè notant Scotus, de Castro, & Sayrus) potius probat sic iterantes ab irregularitate esse immunes; siquidem clerici famularunt, cui iterantes adduntur exercitio ordinum confistit, & maxime in Eucharistia consecratione. Hioc à fortiori constat pro iteratione aliorum sacramentorum nullam irregularitatem appositam esse.

Quoad dispensationem huius irregularitatis ex iteratione Baptismi, certum est spectato iure communi solum Pontificem dispensare posse. At si ex delicto secreto proueniat, poterit Episcopus virtute Concil. Trident. sess. 24. cap. 6. de reformatione. Sicuti aduertunt Sayrus lib. 7. thesauri. cap. 8. in fine. Auila 7. p. dist. 7. in fine. Bonac. de irregul. dist. 7. q. 3. pun. 3. num. 9. & 10. Occultum autem delictum cenietur, quoties publicè ignoratur rebaptizationem fieri.

PUNCTUM XVII.

De irregularitate contracta ob illicitam Ordinum susceptionem.

- 1 Irregularis est qui Ordinem furui suscipit, & qui dicatur Ordinem furui suscipere.
- 2 Obreptionem sacri ordinis absque confirmationis receptione, verius est nullam irregularitatem contrahi.

- 3 Suscipiens sacros Ordines post Matrimonium extra casus à iure permisos, irregularis est.
- 4 Qualiter in hac irregularitate dispense Episcopus.

Certum est irregularitatem contrahi ab eo qui Ordinem furtivè suscepit. Sicuti habetur cap. 1. De eo qui ordinem furtivè suscepit, ubi prohibetur ei qui diaconatu furtivè initiatus est, ne ad sacerdotalem ordinem ascendat. Multipliciter autem contingit hæc furtiva ordinatio. Primum si ordinem sacris sine vero titulo. Secundo si absque dimissoriis litteris. Tertio non servatis interstitiis. Quarto per saltum. Quinto sine ætate. Sexto sine approbatione, & admissione Episcopi, ut contingit quando admittitur, neque vocatus te cum aliis ordinandis ingeris, vel si usurpato nomine alterius personæ examinatus, & approbatus ad Ordines locum illius occupas, vel si sub nomine tuo facis alium examinari, & approbari, & postea ipse proprio nomine vocatus ad ordines accedis.

Dicendum igitur est furtivam ordinationem solum hæc sexto modo propriè contingere, & irregularitatem saltem quoad superiores Ordines suscipiendos inducere, nam aliæ furtivæ ordinationes potius suspensionem, quam irregularitatem inducunt. Sicuti notavit Glossa in dicto cap. 1. Sayrus lib. 7. thesauri, cap. 9. num. 37. Suar. disp. 42. sect. 3. numero 5. Coninch. disp. 18. dub. 5. num. 43. Bonac. de irregular. disp. 7. q. 3. p. 4. num. 6. Gaspar Hurtado disp. 2. difficult. 1. num. 3. Layman. de irregular. cap. 3. num. 1. & alij.

Solum obici potest caput ultimum. De eo qui furtivè ordinem suscepit: ubi sic ordinatus furtivè diaconatu, & subdiaconatu eodem die prohibetur in susceptis Ordinibus ministrare, quæ pœna suspensionis, & non irregularitatis videtur esse. Sed optimè respondet Suar. loco citato comm. 11. ibi esse duo delicta, unum recipiendi Ordinem furtivè, alterum recipiendi eodem die duos sacros Ordines. Propter primum delictum incurrit irregularitatem latam in cap. 1. c. 2. eodem. it. Ob secundum vero pœna suspensionis afficitur.

Ob receptionem sacri Ordinis absque confirmationis receptione, etsi Maior. lib. 4. de irregular. cap. 12. num. 9. censet irregularitatem incurri ob decretum Concilii Tridentini. sess. 23. cap. 4. de reformat. statuentis, ne Ordines recipiantur non præmissa confirmationis receptione, longè verius est nullam irregularitatem contrahi. Vt docuit Vgolin. de irregular. cap. 38. §. 1. Henricq. lib. 14. cap. 6. num. 3. Sayrus lib. 7. cap. 9. ad finem num. 42. Suar. 3. de sacram. in 3. o. disp. 3. §. 1. & de censur. disp. 3. in fine. Illiuc. tract. 20. num. 205. Bonac. de irregular. disp. 7. q. 3. punct. 4. num. 8. quia nullibi invenitur hæc pœna expressa. Quinimo satis probabiliter existimant Navarr. cap. 2. num. 9. Henricq. lib. 4. cap. 6. num. 3. Suar. & Sayrus locis citatis non peccare mortaliter suscipientem, neque exercentem Ordinem sacramento confirmationis non suscepto, quia in dicto Concilii Tridentino decreto, neque a libi continetur præceptum illius recipiendi.

Deinde suscipiens sacros Ordines post matrimonium contractum extra casus à iure permisos, irregularis est ex Extravag. Antiqua concervationi, De voto, & tradunt omnes.

Quoad dispensationem vero irregularitatis ex furtiva Ordinis susceptione contracta constat ex dicto cap. 1. De eo qui ordinem furtivè suscepit posse Episcopum dispensare, nisi sub excommunicatione ipso facto incurrenda interdictum sit, vti plerumque ab omnibus Episcopis interdicitur. Quo casu si dispensatio summo Pontifici reservatur, excepto si reus fuerit religionem ingressus, & ibi aliquandiu laudabiliter vixerit, ut in dicto cap. 1. habetur. Venim si crimen occultum sit, potest Episcopus virtute Concilii Tridentini. sess. 14. cap. 6. de reformat. dispensationem concedere. Sicuti advertit Sayrus lib. 7. thesauri, cap. 9. num. 30. Bonac. de irregular. disp. 7. quæst. 3. p. 4. n. 7. Quoad irregularitatem contractam ab eo qui indebitè post matrimonium Ordinatus est, solus Pontifex dispensare potest, nisi postmodum religionem approbatam profiteatur. Vti cavetur in dicta Extravag. Antiqua, aut delictum occultum fuerit.

PUNCTUM XVIII.

De irregularitate contracta ob iniquam Ordinis administrationem.

- 1 Ministrans in Ordine non habito seribit solemniter, & ex officio, irregularis est.
- 2 Explicantur verba in propositione apposta.
- 3 Irregularis est, si in solemnibus Missæ officio Epistolam cum manipulo canes.
- 4 Item si Baptismum solemniter ministras.
- 5 Item attentans conficere Eucharistiam, illamque ministrans.
- 6 Idem est de absolutione sacramentali, præstita ab eo qui ordinatus non est.
- 7 Negant plures exercentem officium Ordinis quem non habet non fore irregularem, si illud præbet absque intentione usurpandis Ordinis usum.

- 8 Verius videtur oppositum.
- 9 Prædicta irregularitas comprehendit tam clericos, quam laicos ex plurimum sententia.
- 10 Verius est solus clericos, & non laicos afficere.
- 11 Qualiter ob indignam Ordinis habitum administrationem irregularis incurritur. Remissive respondetur.
- 12 Quis in hac irregularitate dispense.

Ministrantem in Ordine non habito scribit solemniter, & ex officio irregularem esse decisum est capite 1. de clerico non ordinato ministrante: nam ibi dicitur: Si quis baptizaverit (intellige solemniter) aut aliquod officium exercaverit non ordinatus, propter temeritatem abiciatur de Ecclesia, & nunquam ordinetur. In quo Textu aliquibus placet excommunicationem ferendam statui, cum dicitur Abiciatur de Ecclesia: alii suspensionem, seu depositionem à clericali statu; quæ depositio, seu suspensio temperata est, & addunt, ut solum sit per biennium, vel triennium ab ordine qui inter susceptos fuerit præcipuus, irregularitatem autem quæ parte impedit Ordinem susceptionem ipso iure fertur tam in clericis, quam in laicis, non ordinatis.

Notanda sunt verba in propositione apposta, ut hinc irregularitatis locus sit. Primum namque exercere debet ordinem non habitum seribit, nam si per locum seu iudam ad aliquam historiam representandam Ordinem exerceas, in hac irregularitatem non incidis, quia non censetur ordinem exercere, sed illius exercitium representare. Quod intercedente honesta causa, & seculo rerum diuturno temporum licitum est, ac proinde nequit irregularitatis subici, sicuti tradit Sylvest. verbo irregularitas q. 12. Navarr. cap. 27. num. 241. Sotus in 4. dist. 2. §. p. 1. art. 3. Henricq. lib. 14. cap. 6. num. 3. Sayrus lib. 7. thesauri, cap. 10. n. 2. Suar. disp. 42. sect. 4. numero 16. Bonac. disp. 7. de irregul. q. 3. punct. 6. num. 1. & alij communitur. Secundo debet exercere solemniter, & ex officio: advertunt prædicti Doctores. Nam si hoc modo Ordinem non exerceas, non censetur officium Ordinis exercere. Hoc enim ex sua natura postulat, ut solum ab ordinatis exerceri possit. Quapropter cum videris minorum ordinum minister à non ordinatis exerceri, & Epistola, & Evangelium seribere in Missa solemniter canatur cum dalmatica absque manipulo, vel stola ab iis qui eo Ordine initiati non sunt, quinimo etiam cum stola, seu manipulo à Clericis inferioribus Subdiaconis in Ecclesiis fratrum Minorum teste Navarr. cap. 27. n. 4. Auila 7. p. disp. 9. sect. 2. dub. 13. Ob hæc actiones hæc irregularitas non contrahitur. Requiritur ergo ad hæc irregularitatem contrahendam, ut illud officium Ordinis exercere quod secundum Ecclesiæ institutionem, & consuetudinem exerceri nequit ab iis qui eo Ordine carent. Sicuti docent ex communi Antonin. 3. p. tit. 28. cap. 1. §. 1. Sylvest. verbo irregularitas, num. 14. Navarr. cap. 27. num. 232. Henricq. lib. 14. cap. 6. num. 1. Sayrus lib. 7. cap. 10. num. 3. & Auila 7. p. disp. 9. sect. 2. dub. 13. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 3. Coninch. disputat. 18. dub. 6. Bonac. disputat. 7. de irregul. quæst. 3. p. 6. numero 1. & 2. Hinc fit ut irregularem fore si in solemnibus Missæ officio Epistolam cum manipulo, vel Evangelium cum stola decantes, ubi non est privilegium, aut consuetudo, ut ea solemnitate decantetur ab iis qui eo Ordine non fuerint insigniti, ut prædicti Doctores specialiter Sayrus, Suar. Coninch. Layman. Bonac. locis allegatis notant.

Secundo eidem irregularitati subicitur, si baptismum solemniter ministras, quia baptismus solemniter ministrans ordinis sacerdotalis usus, & exercitium est. Ut deciditur dicto cap. 1. de clerico non ordinato ministrante. Secus est dicendum de baptismo non solemniter qui sæpè à laicis præstatur: ut advertunt Navarr. cap. 22. num. 7. & cap. 27. num. 242. Henricq. lib. 2. de baptismo, cap. 29. num. 2. & 3. & lib. 14. de irregul. dub. num. 2. Sayrus pluribus locis lib. 7. cap. 10. num. 5. Auila 7. p. disp. 9. dub. 14. Bonacina disputat. 7. de irregul. quæst. 3. p. 6. num. 5.

Tertio attentans conficere Eucharistiam, illamque ministrans, aut ministrans Ordinem, Confirmationem, excommunicationem cum Sacerdos non sit, absque dubio irregularis est, quia Officium Ordinis quem non habes exerceas. Secus esset si matrimonio assisteres tanquam parochus, cum tamen parochus non esses, quia Matrimonij assistentia non est actus Ordinis, sed iurisdictionis, & propter vsum iurisdictionis, non habet non est irregularitas imposita. Vt bene advertit Suarez disputat. 42. sect. 4. numero 19. Coninch. disputat. 18. dub. 6. num. 48. Gaspar. Hurtado disputat. 2. de irregul. difficult. 2. n. 5. Et idem est de officio concionandi, nam esto illicitè non ordinatus illud usurpaveris, quia tamen non est officium per se Ordini sacro annexum, de causa illud usurpantes irregularitatem non incurrit, ut notavit Laym. lib. 1. sum. tract. 5. par. 5. cap. 3. n. 3.

De absolutione sacramentali præstita ab eo qui Ordinatus non est, existimat Sylvest. verbo confessor. s. initio. Ledesma 3. p. 4. q. 7. art. 3. dub. 3. & reputat valde probabilè Auila 7. p. disp. 9. dub. 14.